

Broj predmeta: 02-000356/13
Broj akta: 09-1402MN-39/21
Datum, 4.8.2021. godine
Mjesto, Brčko

PREDNACRT

ZAKON O PČELARSTVU BRČKO DISTRIKTA BiH

Brčko, avgust 2021. godine

Na osnovu člana 22. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine-prečišćen tekst («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH», broj 2/10), Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na ____ redovnoj sjednici održanoj _____ godine, u s v a j a

ZAKON O PČELARSTVU

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

(1) Ovim zakonom uređuje se držanje i uzgoj pčela, način i uslovi za postavljanje pčelinjaka, ispaša pčela, način transporta pčela i uslovi za selidbu na pčelinju pašu, uspostavljanje i vođenje katastra pčelinjih paša, zdravstvena zaštita pčela, zaštita pčela od trovanja, uslovi za proizvodnju i promet pčelinjih zajednica, matica i pčelinjih proizvoda, uspostavljanje evidencije pčelara i pčelinjaka, oblast udruživanja i organizovanja pčelarskih organizacija i druga pitanja koja su od značaja za oblast pčelarstva na teritoriji Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu, Distrikt).

Član 2. (Definicije)

(1) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) Pčelarstvo je grana poljoprivrede koja se bavi držanjem, uzgojem, razmnožavanjem, proizvodnjom i prometom domaće sive pčele – *Apis mellifera carnica*, proizvodnjom i prometom pčelinjih proizvoda te oprašivanja bilja putem pčela;
- b) Pčelinja zajednica je skup pčela (matica, radilice, trutovi i pripadajuće leglo) nastanjenih na saću u košnici;
- c) Pčelinjak je skup pčelinjih zajednica koje su smještene na slobodnom prostoru, odnosno u posebnoj stabilnoj ili montažnoj kućici, a može biti i ugrađen u vozilo za prevoz;
- d) Pčelar je fizičko ili pravno lice koje se bavi proizvodnjom i gajenjem pčela i prometom pčela i pčelinjih proizvoda u skladu sa ovim zakonom;
- e) Stacionirani pčelinjak je pčelinjak na kojem pčelinje zajednice borave tokom cijele godine;
- f) Seleći pčelinjak je pčelinjak koji pčelar u sezoni cvjetanja i medenja medonosnog i drugog bilja prevozi sa paše na pašu;
- g) Katastar pčelinje paše je baza podataka o prostornom rasporedu pčelinjih paša, pčelinjaka i pčelara u Brčko distriktu BiH (u daljem tekstu: Katastar);
- h) Pašni red propisuje način upravljanja i korištenja pčelinjih paša;
- i) Evidencija pčelara, košnica i pčelinjaka je baza podataka koja obuhvata popis pčelara, broj pčelinjih zajednica, pčelinjaka i košnica u Brčko distriktu BiH;
- j) Pčelinji proizvodi su: rojevi pčela, matice, med, polen, perga, vosak, propolis, matična mliječ i pčelinji otrov;
- k) Pčelinja paša je medonosno i drugo bilje određene strukture na pojedinom lokalitetu koje posjećuju pčele zbog skupljanja nektara, medne rose, propolisa i polena;
- l) Reprocentar je mjesto za kontrolisanu i polukontrolisanu oplodnju matica, a selekcijski centar je mjesto za sprovođenje selekcijskih metoda u gajenju matica;
- m) Ovlašteno lice je lice određeno od strane nadležnog organa za poljoprivredu jedinice lokalne samouprave;
- n) Fenološka karta je skup podataka o mogućnosti paše, po vrstama pčelinje paše;
- o) Apitehničke mjere su postupci u savremenoj tehnologiji pčelarstva (izimljavanje pčelinjih društava, prihrana, proširenje legla i gnijezda, sprečavanje prirodnog rojenja, vještačko razrojavanje, proizvodnja matica, uzimljavanje pčela i slično);
- p) Pčelinja hrana je: cvjetni prah-polen, nektar, med, medljika i voda;
- r) Košnica je nastamba koja sadržava koloniju pčela medarica, koja se koristi za proizvodnju meda, ostalih proizvoda pčelarstva ili rasplodnog materijala medonosnih pčela i sve elemente potrebne za njihovo prezimljavanje;
- s) Leto je otvor na prednjem dijelu košnice (ulaz u košnicu);

t) Pčelarske organizacije su pravna lica registrovana na osnovu Zakona o udruženjima i fondacijama Brčko distrikta ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 12/02 i 19/07).

Član 3.

(Zaštita autohtone rase pčela)

Za uzgoj i reprodukciju pčela u Brčko distriktu BiH mogu se koristiti samo matice sive pčele – *Apis mellifera*.

Član 4.

(Uslovi za obavljanje pčelarske djelatnosti)

(1) Pčelarskom djelatnošću se mogu baviti:

- a) pravna lica i preduzetnici koji u radnom ili ugovornom odnosu imaju lice sa položenim pčelarskim ispitom ili lice oslobođeno polaganja pčelarskog ispita i raspolažu sa odgovarajućom pčelarskom opremom i košnicama sa pčelinjim društvom;
- b) fizička lica koja imaju položen pčelarski ispit ili su oslobođena polaganja pčelarskog ispita i raspolažu sa odgovarajućom pčelarskom opremom i košnicama sa pčelinjim društvom;

(2) Od polaganja pčelarskog ispita oslobođena su:

- a) lica koja su u toku školovanja izučavala i položila predmet PČELARSTVO, ili
- b) lica koja na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju pčelarski staž i član su udruženja pčelara najmanje tri godine;

(3) Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Odjeljenje) donosi Pravilnik za polaganje pčelarskog ispita kojim se utvrđuju uslovi i načini za polaganje pčelarskog ispita.

(4) Svaki vlasnik košnice sa aktivnim pčelinjim društvom obavezan je upisati se u registar pčelara i pčelinjaka.

Član 5.

(Postavljanje pčelinjaka)

(1) Pčele se uzgajaju u košnicama na pčelinjaku.

(2) Pčelinjak može biti postavljen:

- a) na otvorenom prostoru;
- b) u objektu izgrađenom od čvrstog materijala ili montažnog materijala
- c) na pčelarskom vozilu.

(3) Pčelinjak, u zavisnosti da li se preseljava sa stalnog mesta držanja može biti:

- a) stacionirani pčelinjak u kojem pčelinja društva borave u toku cijele godine
- b) seleći pčelinjak koji pčelar, u sezoni cvetanja medonosnog bilja, seli sa jedne pčelinje paše na drugu pčelinju pašu.

(4) Pčelar je dužan postaviti pčelinjak tako da pčele ne smetaju najbližim susjedima, prolaznicima, stoci i javnom prometu u skladu sa odredbama člana 6. ovog Pravilnika.

II UZGOJ PČELA U STACIONARNOM PČELINJAKU

Član 6.

(Postavljanje stacioniranog pčelinjaka)

(1) Uzgoj pčela u stacioniranom pčelinjaku vrši se pod slijedećim uslovima:

a) Da je pčelinjak postavljen na udaljenosti koja mora biti najmanje:

1) 100 metara vazdušne linije od proizvođačkih i prerađivačkih pogona, koji vrše preradu poljoprivrednih proizvoda, odnosno 100 metara vazdušne linije od ostalih pogona te turističkih objekata za vrijeme turističke sezone;

2) 50 metara vazdušne linije od objekata za boravak ljudi ili uzgoj životinja, osim ako se radi o vlastitim objektima pčelara gdje ova udaljenost može biti i manja;

3) 200 metara vazdušne linije od predškolske ili školske ustanove, internata, igrališta i drugih sportskih terena za djecu i odrasle;

4) 100 metara vazdušne linije od željezničke pruge;

5) 15 metara vazdušne linije od kategorisanog puta, odnosno najmanje pet metara vazdušne linije ako između pčelinjaka i kategorisanog puta postoji prepreka visine 2,20 metra (zid, objekat, gusto zasađena stabla, živa ograda, ograda bez otvora i drugo);

6) 300 metara vazdušne linije od prvog susjednog pčelinjaka koji ima najmanje 21 košnicu ili 200 metara vazdušne linije od susjednog pčelinjaka koji ima do 20 košnica, a koji se nalaze van naseljenog mjesta;

7) 50 metara vazdušne linije od prvog susjednog pčelinjaka, koji se nalazi u naseljenom mjestu;

b) Da leta (otvori) svih košnica, nukleusa i oplodnjaka ne budu direktno okrenuta prema: vratima i prozorima stambenih i poslovnih zgrada, predškolskih i školskih ustanova, internata, objekata za stoku, prema kategorisanim putevima, među susjednog imanja.

c) Stacionirani pčelinjak do 10 pčelinjih zajednica kojem je izletna strana okrenuta prema tuđem zemljištu ili javnom putu mora biti udaljen od međe zemljišta, odnosno ruba puta najmanje 10 metara vazdušne linije.

d) Kod stacioniranih pčelinjaka koji ima 11-20 pčelinjih zajednica udaljenost od izletne strane do međe tuđeg zemljišta odnosno ruba javnog puta mora biti najmanje 20 metara vazdušne linije.

e) Kada u stacioniranom pčelinjaku ima više od 20 pčelinjih zajednica udaljenost od izletne strane do ruba javnog puta mora biti najmanje 50 metara vazdušne linije, a od međe zemljišta najmanje 20 metara vazdušne linije.

(2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana udaljenost od susjednog pčelinjaka, može biti i manja ako se pčelari susjednih pčelinjaka ili vlasnici susjednih zemljišta odnosno objekata za boravak ljudi ili uzgoj životinja o tome pisano usaglase;

(3) Stacionirani pčelinjak se može postaviti u zaštićenom području pod uslovima koje odredi upravljac zaštićenog područja, u skladu sa zakonom kojim se uređuju zaštićena područja;

(4) Stacionirani pčelinjak se ne može postavljati u gusto naseljenoj gradskoj zoni, osim uz saglasnost Odjeljenja;

(5) Prepreka iz stava (1) tačke a) podtačka 5) ovoga člana mora biti udaljena najmanje 4 metra od otvora košnice;

(6) Minimalna udaljenost između stacioniranog pčelinjaka i selekcijskog centra mora biti veća od tri kilometra vazdušne linije;

(7) Vlasnik stacionarnog pčelinjaka dužan je u roku od 30 dana od dana upisa u registar pčelinjaka postaviti tablu za obilježavanje pčelinjaka.

III UZGOJ PČELA U SELEĆEM PČELINJAKU, PREVOZ I ISPAŠA PČELA

Član 7.

(Postavljanje selećeg pčelinjaka)

- (1) Pčelar može preseljavati pčelinjak radi obezbjeđenja pčelinje paše i tokom sezone može imati nekoliko privremenih mjesta držanja i zimovnik.
- (2) Uzgoj pčela može se vršiti u selećem pčelinjaku ako su ispunjeni uslovi iz člana 6. stav (1), i člana 8. stav (1) ovog Zakona.
- (3) Pčele se mogu seliti zbog ispaše samo iz područja slobodnih od zaraza i na nezaražena područja pčelinjim bolestima.
- (4) Svaku pošiljku i preseljenje pčela mora pratiti važeće uvjerenje o zdravstvenom stanju životinja.
- (5) Preseljenje pčela dopušteno je samo ako su sve pčelinje zajednice zdrave što se dokazuje uvjerenjem o zdravstvenom stanju, u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita životinja.
- (6) Seleći pčelinjak se ne može postaviti ispred ranije doseljenog pčelinjaka, ako se leta usmjeravaju u istom pravcu ranije doseljenog pčelinjaka.
- (7) Prednost za postavljanje selećeg pčelinjaka ima pčelar koji je prvi formirao ili doselio pčelinjak na odabrano stajalište.
- (8) U slučaju postavljanja selećeg pčelinjaka na novu lokaciju radi prezimljavanja pčelinjih društava, udaljenost između stajališta za prezimljavanje i najbližeg stacioniranog pčelinjaka mora biti najmanje 300 m vazdušne linije.
- (9) Ako su pčele na ispaši postavljene u blizini kategorisanih puteva, potrebno je, lijevo i desno od prednje strane postavljenih košnica, staviti table minimalnih dimenzija 500 x 500 mm sa naznakom: "Pažnja! Pčele na ispaši".

Član 8.

(Zahtjev za postavljanje selećeg pčelinjaka)

- (1) Pčelar koji prevozi svoj pčelinjak sa jednog mjesta na drugo područje na teritoriji Brčko distrikta, dužan je posjedovati rješenje o odobrenju za postavljanje selećeg pčelinjaka.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana donosi Odjeljenje a na osnovu zahtjeva za odobravanje postavljanje pokretnog pčelinjaka koji se nalazi na obrascu u Prilog I ovog Zakona i čini njegov sastavni dio.
- (3) Zahtjev za donošenje rješenja iz stava (2) ovog člana sadrži:
 - a) Ime i prezime, odnosno naziv vlasnika pčelinjaka;
 - b) Jedinstveni identifikacioni broj pčelinjaka;
 - c) Broj pčelinjih društava/košnica koje se prevoze;
 - d) Polazno mjesto i odredište na koje se sele pčelinja društva;
 - e) Vrijeme boravka pčela na traženoj lokaciji;
 - f) Relaciju, trasu putom kojom se namjerava prevoziti pčelinjak i
 - g) Ime i prezime pratioca pčela.
- (4) Uz zahtjev iz stava (2) ovog člana, pčelar prilaže:
 - a) pismenu saglasnost vlasnika, odnosno korisnika zemljišta na kojem će biti postavljen pčelinjak
 - b) uvjerenje o zdravstvenom stanju pčela.

(5) Ako korisnik ispaše prouzrokuje materijalnu štetu vlasniku odnosno korisniku zemljišta, vlasnik odnosno korisnik zemljišta može tražiti da se pčelinjak ukloni.

(6) Korisnik ispaše u tom slučaju je dužan ukloniti pčelinjak u skladu sa Rješenjem nadležnog inspektora i vlasniku odnosno korisniku zemljišta nadoknaditi pričinjenu štetu po važećoj tržišnoj cijeni, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje pitanje naknade štete.

Član 9.

(Dozvola za postavljanje pčelinjaka)

(1) Nadležno Odjeljenje izdaje Rješenje o odobrenju postavljanja pčelinjaka na traženu lokaciju iz člana 8. stav (1).

(2) U slučaju pojave elementarne nepogode, požara, poplave, i drugih okolnosti nastalih usljed više sile, a koje mogu ugroziti pčele, pčelar može da preseli pčelinjak bez odlaganja, o čemu je dužan pisanim putem obavijestiti Odjeljenje u roku od 7 dana od dana preseljenja pčelinjaka.

Član 10.

(Ispaša pčela)

(1) Korištenje medonosnog i drugog bilja za pčelinju pašu na teritoriji Distrikta je slobodno i bez naknade.

(2) Pčelari iz drugih jedinica lokalnih zajednica u BiH i drugih zemalja mogu koristiti pčelinju pašu na teritoriju Distrikta samo uz saglasnost Odjeljenja.

(3) Korištenje pčelinje paše ili postavljanje selećeg pčelinjaka na zemljištu u državnom vlasništvu uređuje Odjeljenje u saradnji sa nadležnim institucijama u naseljenom mjestu u kome se nalazi državno zemljište odnosno pčelinja paša.

(4) Pčelinja ispaša se može organizovati u okviru prirodnih i drugih mogućnosti za iskorištavanje na određenom području i mora biti određena katastrom ispaše.

Član 11.

(Prevoz pčela)

(1) Pčele je dozvoljeno prevoziti u odgovarajućim prevoznim sredstvima u skladu sa važećim saobraćajnim propisima.

(2) Pčelar je dužan prevoz pčela organizovati tako da se osigura humano postupanje i izbjegne uginuće pčela.

(3) Pčelinje zajednice koje se sele na ispašu moraju obavezno imati pratioca.

(4) Paketni rojevi i matice s pčelama pratiljama koje se prevoze ne trebaju imati pratioca.

(5) Pčelar je obavezan postaviti na vozilo kojim prevozi pčelinjak vidno upozorenje: „PAŽNJA – PREVOZ PČELA“.

(6) Pčele mora pratiti i odgovarajuće uvjerenje o zdravstvenom stanju.

(7) Šef Odjeljenja donosi Pravilnik kojim propisuje način i uslove prevoza pčela.

Član 12.

(Pčelarska vozila)

Pčelarska vozila su vozila namijenjena i konstrukcijski prilagođena za prevoz pčela, registracija, tehnički uslovi korištenja regulisana su Zakonom o sigurnosti saobraćaja u BiH (Službeni glasnik BiH broj: br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13 i 8/17).

Član 13.
(Evidencija o pčelarskim vozilima)

Nadležno Odjeljenje će voditi evidenciju pčelarskih vozila, a ista će sadržavati podatke na osnovu kojih je vidljivo ko je seleći pčelar, vrsta vozila, karakteristike vozila, kao i drugi neophodni podaci o utvrđivanju statusa selećih pčelara.

Član 14.
(Odbjegli roj)

- (1) Vlasnik, odnosno korisnik zemljišta dužan je pčelaru omogućiti prolaz preko zemljišta u cilju praćenja i hvatanja odbjeglog roja pčela.
- (2) U slučaju kada pčelar prilikom praćenja i hvatanja pčela pričini štetu vlasniku, odnosno korisniku zemljišta dužan je štetu nadoknaditi po važećoj tržišnoj cijeni.
- (3) Ako odbjegli roj pčela pčelar ne skine u roku od 24 časa, smatra se da je njegov vlasnik lice koje pronade i obezbijedi pčele.

IV KATASTAR I PAŠNI RED

Član 15.
(Sadržaj katastra)

- (1) Katastar pčelinjih paša je baza podataka o prostornom rasporedu pčelinjih paša, pčelinjaka, pčelara, i obavezna je podloga za uređivanje ispašnog reda između pčelara.
- (2) Katastar pčelinjih paša uspostavlja i vodi Odjeljenje
- (3) Katastrom pčelinjih paša se određuje:
 - a) raspored i površina pašnog izvora u ukupnom biljnom sastavu na tom području;
 - b) priroda ispaše, koja može biti oprašivački servis, razvojna ispaša, ekonomska ispaša ili ispaša za održavanje koja omogućava prezimljavanje ili dopunjavanje zimskih zaliha za pčele;
 - c) kalendarski period medenja;
 - d) smještaj svih stalnih pčelinjaka na tom području i tačan broj košnica;
 - e) preporučeni broj košnica koje se mogu doseliti i preporučene lokacije na tom području u vrijeme pojedinih ispaša.
- (4) Fenološku kartu vodi Odjeljenje.
- (5) Katastar pčelinjih paša će se uspostaviti najkasnije u roku od 5 godina, odnosno kada se uspostave tehnički uslovi za njegovu izradu.
- (7) Šef Odjeljenja donosi Pravilnik kojim propisuje uslove o sadržini i načinu vođenja Katastra iz stava 1. ovog člana.

Član 16.
(Pašni red)

- (1) Pašni red propisuje način upravljanja pčelinjim pašama na području Brčko distrikta BiH.
- (2) Pašni red utvrđuje Odjeljenje.

(3) Način upravljanja pčelinjim pašama iz stava 1. ovog člana utvrđuje se Pravilnikom iz člana 15. Stav 8 kojeg donosi šef Odjeljenja.

(4) Pašnim redom utvrđuje se:

a) površina paša,

b) preporučena gustoća pčelinjih zajednica s obzirom na količinu i vrstu pčelinje paše.

v) raspored stacioniranih pčelinjaka i raspored slobodnih stajališta koja su određena za privremeno dovoženje pčelinjih zajednica na pašu,

g) način dodjeljivanja mjesta za smještaj pčelinjaka (stajališta).

c) način uređenja i označavanja stajališta,

đ) vrijeme dovoženja pčelinjih zajednica na pčelinju pašu,

d) vrijeme odvoženja pčelinjih zajednica sa pčelinje paše i

ž) postupak kad pčelar mora odseliti pčelinje zajednice sa određenog mjesta.

(5) Pašni red mora biti usklađen sa Katastrom.

Član 17.

(Registar pčelara i pčelinjaka)

(1) Evidencija pčelara i pčelinjaka vodi se u Registru pčelara i pčelinjaka (u daljem tekstu: Registar) koji čini sastavni dio centralne baze podataka Registra poljoprivrednih gazdinstava (RPG) u Distriktu.

(2) Upis u Registar je obavezan za sve pčelare i pčelinjake na teritoriji Brčko distrikta.

(3) Uslov za upis u Registar na teritoriji Distrikta jeste da je pčelar prethodno registrovan u RPG.

(4) Registar pčelara i pčelinjaka vodi Odjeljenje.

(5) Potrebno je dobiti veterinarski kontrolni broj za objekte u kojima se radi prerada i proizvodnja proizvoda od meda.

(6) Prijava za upis u Registar podnosi se nadležnom Odjeljenju na propisanom obrascu (Prilog II) koji se nalazi u prilogu ovog Zakona i čini njegov sastavni dio.

Član 18.

(Sadržaj registra)

(1) Registar sadrži sledeće podatke:

a) Jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka koji dodjeljuje baza podataka (JIBP);

b) Ime i prezime fizičkog ili naziv pravnog lica ili preduzetnika, adresu, telefon, JMB pčelara ili ID za pravno lice i JMB odgovornog lica;

c) Ukupan broj pčelinjih zajednica kao i tip košnice;

d) Katastarsku opštinu, katastarski broj parcele i geografske koordinate parcele (GIS) ako su određene;

e) Tip pčelinjaka (stacionarni, seleći).

Član 19.

(Ažuriranje podataka)

(1) Svaku promjenu u odnosu na podatke iz prijave u Registar, osim broja pčelinjih zajednica, pčelar je dužan prijaviti nadležnom Odjeljenju u roku od 21 dan od dana promjene.

(2) Pčelar je dužan dva puta godišnje, na propisanom obrascu, nadležnom Odjeljenju dostaviti podatke o brojnom stanju pčelinjih zajednica.

- (3) Ažuriranje podataka o broju pčelinjih zajednica vrši se u nadležnom Odjeljenju u periodu od 01-30.04. odnosno u periodu od 01-30.10. tekuće godine.
- (4) Do uspostave Registra, evidenciju će voditi nadležno Odjeljenje kroz Registar poljoprivrednih gazdinstava i pomoćnu evidenciju u Excel formatu.
- (5) Pčelar je dužan dopustiti ovlaštenom licu pristup pčelinjaku, te dati podatke koji se od njega traže za potrebe evidencije.

Član 20.
(Postupak obilježavanja pčelinjaka)

- (1) Upisom u Registar pčelara i pčelinjaka, svakom pčelinjaku dodjeljuje se jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka (u daljem tekstu: JIBP), a koji se obavezno koristi u svakoj daljoj komunikaciji u vezi sa pčelinjakom i pčelarom.
- (2) Obilježavanje pčelinjaka vrši se identifikacijskom pločom,
- (3) Identifikacijska ploča za obilježavanje pčelinjaka je pravougaonog oblika najmanje visine 300 mm i dužine 600 mm.
- (4) Identifikacijska ploča mora da sadrži slijedeće podatke:
 - a) Ime i prezime ili naziv fizičkog lica/samostalnog preduzetnika ili pravnog lica;
 - b) Adresa vlasnika;
 - c) Naziv Odjeljenja;
 - d) JIBP pčelara i pčelinjaka;
 - e) Podaci se ispisuju slovima visine do 50 mm latiničnim ili ćiriličnim pismom;
- (5) Izradu i postavljanje identifikacijske ploče na pčelinjaku provodi vlasnik.

V PROMET PČELINJIM ZAJEDNICAMA I PČELINJIM PROIZVODIMA

Član 21.
(Pravo prometa)

- (1) Na teritoriji Brčko distrikta prometovanje pčelinjim proizvodima (pčelinjim zajednicama, rojevima pčela, medom, voskom, polenom, peludom, matičnom mliječi, propolisom i pčelinjim otrovom) mogu obavljati fizička lica - nosioci poljoprivrednog gazdinstva registrovanog u Registru poljoprivrednih gazdinstava i Registru pčelara i pčelinjaka, samostalni preduzetnici sa registrovanom djelatnošću prometa i pravna lica nosioci poljoprivrednog gazdinstva registrovanog u Registru poljoprivrednih gazdinstava i Registru pčelara i pčelinjaka i pravna lica koja nisu nosioci registrovanog poljoprivrednog gazdinstva ali imaju registrovanu djelatnost prometa pčelinjim proizvodima.
- (2) Proizvodnja i promet matica biće regulisani podzakonskim aktima koje donosi šef Odjeljenja.

Član 22.
(Rasa pčela)

Radi očuvanja bioloških karakteristika pčele *Apis mellifera carnica*, na teritoriji Brčko distrikta BiH nije dozvoljeno gajenje i promet priplodnim materijalom drugih rasa pčela.

Član 23.

(Osnovne karakteristike prometovanih proizvoda)

(1) Fizičko i pravno lice koje se bavi pčelarstvom, u promet može staviti:

- a) samo zdrave pčelinje zajednice i matice i
- b) med i druge pčelinje proizvode koji ispunjavaju zahtjeve propisane Zakonom o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04 i Pravilnikom o medu i drugim pčelinjim proizvodima („Službeni glasnik BiH“, broj 37/09, 65/10, 25/11),

VI ZAŠTITA PČELA

Član 24.

Strogo je zabranjeno uništavanje pčelinjih zajednica, nanošenje štete pčelinjim zajednicama i pčelinjaku u cijelosti.

A) DUŽNOSTI PČELARA

Član 25.

(Briga o pčelinjoj zajednici i zaštita od trovanja)

(1) Pčelar je dužan brinuti se za pčelinju zajednicu, te vršiti:

- a) zaštitu pčela i njenih staništa kroz održivo korištenje, koje treba doprinijeti očuvanju biološke raznolikosti ekoloških sistema,
- b) primjenu savremenih apitehničkih mjera u skladu sa načelima dobre pčelarske prakse i poduzimati sve mjere radi sprečavanja pojave i širenja bolesti pčela lijekovima koji su registrovani i odobreni od strane nadležnih veterinarskih tijela.
- c) osigurati sve potrebne mjere radi sprečavanja pristupa domaćih i divljih životinja pčelinjaku,
- d) osigurati higijenski ispravno pojilište za pčele,
- e) zatvoriti pčelinje zajednice u košnice ili izvršiti privremeno preseljenje košnica u slučaju kada dolazi do primjene sredstava za zaštitu bilja u okolini pčelinjaka ili suzbijanja komaraca i uništavanja drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu aviotretiranjem i drugim metodama.

Član 26.

(Briga o zdravstvenom stanju pčela)

(1) Pčelar trajno vodi brigu o zdravstvenom stanju pčelinjih zajednica.

(2) U cilju sprečavanja pčelinjih bolesti pčelar je dužan održavati higijenu pčelinjaka kao i ličnu higijenu pri radu sa pčelama.

(3) Poljoprivredni proizvođači dužni su ukloniti ambalažu i posude u kojima je vršeno rastvaranje preparata štetnih za pčele.

(4) Pčelar poduzima posebne mjere radi sprečavanja pojave grabeži s ciljem osiguranja normalnog razvoja pčelinje zajednice.

(5) Pčelar osigurava pčelinjim zajednicama redovno dopremanje kvalitetne hrane i čiste vode.

(6) Pčelar redovno provodi mjere zaštite od parazita varoe i preduzima mjere za njeno suzbijanje.

Član 27.

(Kontrola zdravstvenog stanja pčela)

- (1) Pčelar je obavezan edukovati se za suzbijanje pčelinjih bolesti do nivoa da je sposoban prepoznati simptome najznačajnijih bolesti i štetnika pčela.
- (2) Prilikom svakog pregleda pčelinjih zajednica, pčelar treba redovno kontrolisati zdravstveno stanje pčela, pratiti moguće simptome koji ukazuju na prisustvo neke od bolesti i štetnika te poduzeti mjere za preventivno djelovanje i eventualno liječenje pčela.
- (3) Odjeljenje u koordinaciji sa udruženjima pčelara upoznaje pčelare sa najznačajnijim bolestima i štetnicima, sistemskom praćenju kretanja bolesti, štetnika, gubitaka pčelinjih zajednica te zakonskim propisima o zaštiti pčela od bolesti.

Član 28.

(Suzbijanje bolesti pčela)

- (1) Suzbijanje zaraznih pčelinjih bolesti je obaveza vlasnika pčelinjih zajednica, veterinarske organizacije i veterinarske inspekcije.
- (2) U slučaju pojave prvih znakova opasnih bolesti ili sumnje na bolest, pčelar je dužan odmah:
 - a) prijaviti veterinarskoj organizaciji sumnju na oboljenje i
 - b) omogućiti nesmetan rad organa, koji vrši pregled pčela po nalogu veterinarske inspekcije.
- (3) prilikom dijagnostičkih i drugih ispitivanja u cilju preventive i kod kontrole zdravstvenog stanja pčela i pčelinjih proizvoda, pčelari su dužni pružiti punu pomoć ovlaštenim organima.
- (4) Odjeljenje mora osigurati novčanu nadoknadu pčelaru, po tržišnim cijenama, za pčelinje zajednice i opremu, koji su uništeni ili oštećeni, prilikom provođenja određenih mjera za suzbijanje američke truleži pčelinjeg legla po nalogu veterinarskog inspektora u slučajevima:
 - a) kada je izbijanje zarazne bolesti ili sumnje na zaraznu bolest blagovremeno prijavljeno odnosno kada patološki proces na zatvorenom leglu nije duži od 2 mjeseca što potvrđuje nadležna veterinarska specijalistička institucija;
 - b) ako pčelar vrši pčelarsku djelatnost u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima koji regulišu oblast pčelarstva.
 - c) ako su implementirane i druge propisane i određene mjere za sprečavanje i suzbijanje bolesti.

Član 29.

(Zaštita zdravlja ljudi i životne sredine)

Pčelari su obavezni, u cilju zaštite zdravlja ljudi i životne sredine:

- a) da pri liječenju pčelinjih bolesti upotrebljavaju registrovane lijekove po uputstvu, odnosno odluci veterinarskih službi, kako bi se spriječilo njihovo prisustvo u medu i drugim pčelinjim proizvodima;
- b) da mjere zdravstvene zaštite pčela vrše u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast veterinarstva u Brčko distriktu BiH
- c) stavljati u promet samo one pčelinje proizvode koji ne mogu ugroziti zdravlje ljudi.
- d) obezbijediti pčelarsku zaštitnu odjeću za sva lica koja posjećuju pčelinjak.

B) UPOTREBA SREDSTAVA ZA SUZBIJANJE KOMARACA I UNIŠTAVANJE DRUGIH ŠTETOČINA U POLJOPRIVREDI I ŠUMARSTVU I SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

Član 30.

- (1) Upotreba sredstava za suzbijanje komaraca i uništavanje drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu avio tretiranjem otrovnim za pčele za vrijeme pčelinje paše, vrši se samo po Rješenju o odobrenju nadležnog Odjeljenja .
- (2) Rješenje o odobrenju iz stava 1. ovog člana donosi se za svako pojedinačno tretiranje.
- (3) Organ iz stava 1. ovog člana dužan je da obavijestiti:
 - a) pismenim putem organizacije pčelara o izdatom odobrenju i
 - b) pčelare putem sredstava javnog informisanja, najmanje 48 časova prije tretiranja, o mjestu i vremenu upotrebe sredstava otrovnih za pčele, načinu upotrebe, vremenu trajanja otrovnog sredstva i ugroženom području.
- (4) Pod ugroženim područjem iz stava 3. tačka b) ovog člana smatra se površina na kojoj se upotrebljavaju sredstva za suzbijanje komaraca i uništavanje drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu, kao i okolno zemljište koje se prostire u krugu od pet kilometara vazdušne linije udaljenosti od granice te površine.
- 5) Upotreba sredstava za zaštitu bilja otrovnih za pčele za vrijeme pčelinje paše obavljaće se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast upotrebe sredstava za zaštitu bilja.

VII PČELARSKA ORGANIZACIJE

Član 31.

- (1) Pčelari se mogu učlanjivati u pčelarsku organizaciju – udruženje pčelara, na osnovu Zakona o udruženjima i fondacijama Brčko distrikta („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 12/02 i 19/07).
- (2) U okviru svoje organizacije pčelar ispunjava sve svoje obaveze i koristi svoja prava utvrđena Zakonom, podzakonskim propisima donesenim na osnovu zakona, statutom udruženja i drugim normativnim aktima udruženja.
- (3) Pčelarske organizacije su obavezne promovisati pčelarstvo i stvarati uslove za njegov razvoj, prvenstveno pružanjem pomoći pčelarima.
- (4) Pčelarske organizacije će u svom radu razvijati sve oblike saradnje pčelara, koji doprinose razvoju pčelarstva.
- (5) Pčelari mogu pomoću pčela organizovano oprašivati biljne kulture uz ugovorene uslove.
- (6) Udruženja pčelara provodi zajedničke aktivnosti sa udruženjima proizvođača voća i povrća a koje doprinose edukaciji i širenju svijesti o značaju pčelarstva za razvoj voćarske, povrtlarske i ratarske proizvodnje i o tome pismeno obavještavaju Odjeljenje.

VIII NADZOR, NADOKNADA ŠTETE I KAZNENE ODREDBE

Član 32. (Nadzor)

- (1) Upravni nadzor nad provođenjem odredbi ovog zakona i provedbenih propisa donesenih na osnovu ovog zakona provodi Odjeljenje i drugi nadležni organi u skladu sa važećim propisima i aktima Brčko distrikta BiH.
- (2) Inspekcijски nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši poljoprivredna inspekcija izuzev kontrole zdravstvenog nadzora koji vrši veterinarska inspekcija.

Član 33. (Nadoknada štete)

- 1) U slučaju uginuća, ili prinudne eutanazije pčela usled zaraženosti američkom truleži pčela, vlasnik pčelinjaka ima pravo na novčanu naknadu za uništena pčelinja društva i opremu po važećoj tržišnoj cijeni, od Odjeljenja, pod uslovom da je prije pojave bolesti postupao u skladu sa odredbama iz poglavlja VI „Zaštita pčela“, potpoglavlja A) „Dužnosti pčelara“, članovi 25.,26.,27.,28. i 29.
- 2) Pravo na novčanu naknadu iz stava (1) ovog člana pčelar ostvaruje podnošenjem Zahtjeva uz koji dostavlja kopiju izveštaja o laboratorijskom ispitivanju i kopiju rješenja veterinarskog inspektora koji je naložio mjere prinudne eutanazije.

Član 34. (Kaznene odredbe)

- (1) Novčanom kaznom od 1000 do 10000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:
 - a) gaji pčele suprotno odredbama člana 5. ovog zakona,
 - b) ne sprovodi mjere zaštite pčela (član 25.)
 - c) upotrebljava sredstva za suzbijanje komaraca i uništavanje drugih štetočina u poljoprivredi i šumarstvu aviotretmanom i drugim metodama za vrijeme pčelinje paše suprotno odredbama člana 30. ovog zakona,
 - d) vrši selekciju i reprodukciju pčela suprotno odredbama člana 3. ovog zakona,
 - e) postavi pčelinjak suprotno odredbama člana 6. i člana 7. ovog zakona,
 - f) vrši prevoz pčela suprotno odredbama člana 11. ovog zakona,
 - g) ne omogući pčelaru prolaz preko svog zemljišta radi praćenja i hvatanja odbjeglog roja pčela (član 14.),
 - h) gaji i u promet stavlja priplodni materijal drugih rasa pčela, osim zaštićene rase pčela (član 22.),
 - i) stavlja u promet pčelinje zajednice, matice i pčelinje proizvode suprotno odredbama člana 23. ovog zakona i
 - j) ne omogući ovlašćenom licu pristup pčelinjaku i ne daje podatke potrebne za evidenciju u za to predviđenom roku (član 19.).
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se samostalni preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 6.000 KM.
- (4) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

(1) Odjeljenje je dužno u roku od 2 godine od dana usvajanja ovog zakona uspostaviti Registar pčelara i pčelinjaka na teritoriji Brčko distrikta BiH.

(2) Odjeljenje će u roku od godinu dana od dana usvajanja ovog Zakona donijeti Smjernice za razvoj pčelarstva na teritoriji Brčko distrikta BiH.

(3) Šef Odjeljenja će u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

- a) Pravilnik o uslovima i načinu prevoza pčela (član 11. stav 6);
- b) Pravilnik o katastru pčelinje paše i pašnom redu (član 15. stav 8 i član 16 . stav 3);
- c) Pravilnik o kvalitetu pčelinjih proizvoda u proizvodnji i stavljanju u promet (član 23 . stav 2);
- d) Pravilnik o načinu vođenja evidencije pčelara i pčelinjaka u Brčko distriktu BiH (član 19. stav 5);
- e) Pravilnik za primjenu adekvatnih zaštitnih praksi od strane pčelara u periodu tretiranja poljoprivrednih kultura sredstvima za zaštitu bilja na teritoriji Brčko distrikta BiH (član 25. stav 2);
- f) Pravilnik za polaganje pčelarskog ispita (član 4. stav 3);
- g) Pravilnik dobrih praksi i odgovornog ponašanja poljoprivrednika prilikom tretmana poljoprivrednih kultura sredstvima za zaštitu bilja na teritoriji Brčko distrikta BiH (član 30. stav 6).

(4) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Brčko distrikta Bosna i Hercegovine“.

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH

OBRAZLOŽENJE

PRAVNI OSNOV

Osnov za donošenje Zakona o pčelarstvu (u daljnjem tekstu: „Zakon“) sadržan je u članu 22. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine-prečišćeni tekst („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10), funkcije i ovlaštenja Brčko distrikta BiH i nadležnosti Skupštine Brčko distrikta BiH.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje Zakona je uređenje oblasti pčelarstva uzimajući u obzir stanje i karakteristike ovog sektora na području Brčko distrikta BiH, budući da za ovaj vid poljoprivredne proizvodnje do sada nije postojala zakonska regulativa, a u cilju očuvanja biološke raznolikosti flore i faune na teritoriji Brčko distrikta, unapređenja poljoprivredne i voćarske proizvodnje, te zaštite pčela i njene uloge u prirodi koju ostvaruje oprašivanjem.

BUDŽETSKE IMPLIKACIJE

Zakon, u obliku kako je predložen, imaće uticaja na povećanje rashoda budžeta Brčko distrikta BiH.

Ime i prezime/naziv pčelara:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Jedinstveni identifikacioni broj pčelinjaka

Adresa

Telefon

Odjeljenje za za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko distrikta

Z A H T J E V
za odobravanje za smještaj selećeg pčelinjaka

Obraćam Vam se ovim Zahtjevom da mi u skladu sa Zakonom o pčelarstvu („Službeni glasnik BD BiH“ broj _____), odobrite smještaj selećeg pčelinjaka na teritoriji Brčko distrikta BiH, lokacija: _____.

Želim preseliti pčelinjak sa lokacije:

Lokacija		Broj pčelinjih društava/košnica	
Mjesna zajednica		Katastarska čestica broj	

Na sljedeću lokaciju:

Lokacija		Broj pčelinjih društava/košnica	
Mjesna zajednica		Katastarska čestica broj	
GIS X i Y koordinate:			
Planirano vrijeme boravka pčela na traženoj lokaciji	Od:	Do:	Ukupno dana:

Predviđena relacija, tj. trasa puta kojom se namjerava prevoziti pčelinjak:

Ime i prezime pratioca pčela:

I Z J A V A

Pod punom moralnom, materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljujem da pčele u navedenom pčelinjaku ne sadrže promjene karakteristične za bolest američka kuga pčelinjeg legla.

Brčko distrikt BiH, dana ____ 20 ____ godine.

Podnosilac zahtjeva:

Prilog:

-Saglasnost vlasnika/korisnika zemljišta

Obrazac za upis/brisanje podataka u Registar u pčelara i pčelinjaka BDBiH

Jedinstveni identifikacijski broj poljoprivrednog gazdinstva/RPG																				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka																				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

JMB pčelara ili ID za pravno lice																				
-----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ime i prezime / Naziv pravne osobe	
Mjesto stanovanja / Sjedište	
Ulica i kućni broj	
Telefon/fax/e-mail	
Odgovorna osoba (popunjava samostalni preduzetnik i pravno lice)	
JMB odgovorne osobe (popunjava samostalni preduzetnik i pravno lice)	

Stanje lokacije pčelinjaka

Mjesna zajednica	Katastarski broj parcele	GPS X	GPS Y	Broj košnica	Tip	
					Stacionirani	seleći

Broj pčelinjih zajednica i tipovi košnica

Tip košnica (svi pašnjaci ukupno)	Broj pčelinjih zajednica
UKUPNO ZAJEDNICA	

U -----, 201__ godine

Pčelar:

Ovlašteni službenik:
